



Õiguskantsler

Raigo Uukkivi
Maksu- ja Tolliamet
emta@emta.ee

Teie nr

Meie 19.02.2026 nr 7-4/260171/2601525

Maksu- ja Tolliameti e-teenuste kasutamine

Lugupeetud peadirektor

Õiguskantsleri poole pöördus inimene kaebusega, et ta ei saanud kasutada Maksu- ja Tolliameti (MTA) e-teenuseid, kuna selleks pidi ta võtma vastu talle e-teenuste keskkonnas saadetud haldusakti.

Asjaolud olid järgmised. Inimese mootorsõidukimaksu võla tasumine oli ajatatud. 12. novembril 2025 vastu võetud seadusemuudatuse tõttu tunnistati esialgne maksuteade kehtetuks ja väljastati uus maksuteade. Seetõttu kaotas kehtivuse ka varasema maksuteatega seotud ajatamise otsus. Inimest sellest ei teavitatud. MTA selgitas, et ajatamise graafiku kehtivuse lõppemise kohta jäi teade saatmata eksituse tõttu, kuna ameti töökoormus oli väga suur (väljastati palju uusi maksuteateid).

MTA e-teenuste keskkonda sisenemisel avastas inimene, et talle oli arvestatud maksuvõla intress ning väljastatud sundtäitmise hoiatus. Selgus veel, et kui ta soovis e-teenuste keskkonna kasutamist jätkata, tuli hoiatus avada või alla laadida. Ilma dokumenti vastu võtmata ei olnud võimalik keskkonda edasi kasutada.

Dokumentide elektroonilist kättetoimetamist reguleerib maksukorralduse seaduse (MKS) § 54. Elektrooniliseks kättetoimetamiseks loetakse dokumendi üleslaadimist e-teenuste keskkonda e-maksuamet/e-toll, kui inimene kasutab seda keskkonda ja on teatanud ametile oma elektronposti aadressi või mobiiltelefoninumbri. Dokumendi võib elektrooniliselt saata ka inimese e-posti aadressile, kui ta on sellega nõus.

MKS § 54 lõike 3 teise lause kohaselt loetakse e-MTA-sse üleslaaditud dokument kättetoimetatuks, kui see avatakse – dokumendi kättetoimetamise registreerib infosüsteem automaatselt. Kui inimene ei ole dokumenti e-MTA-s avanud, tuleb see dokument saata talle posti teel (MKS § 54 lg 4 p 2).

Seadus ei sätesta, et dokumendi vastu võtmata jätmise korral võib piirata ligipääsu e-teenustele. Seda ei näe ette ka rahandusministri 14.03.2029 määrus nr 15 „[Maksu- ja Tolliameti e-teenuse](#)

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

keskkonnas elektroonilise asjaajamise tingimused ja kord, automaatselt antavate haldusaktide ja dokumentide loetelu ning riigi-, valla- ja linnaasutuste poolt elektrooniliselt esitatavate deklaratsioonide ja muude dokumentide nimekiri“.¹

Maksu- ja Tolliamet selgitas õiguskantsleri päringule vastates, et ei piira e-teenuste kasutamist, vaid see on osaliselt seotud dokumendi vastuvõtmisega. Ameti hinnangul on dokumentide nõuetekohane kättetoimetamine eelkõige maksukohustuse huvides, et vältida näiteks menetlustähtaegade möödalaskmist või maksukohustuse täitmata jätmist.

Kui isik ei saa e-teenuseid kasutada enne dokumendi avamist või allalaadimist, on tegemist piiranguga. Dokumentide tõhus kättetoimetamine on küll oluline, kuid sellel eesmärgil seatud piirangu peaks sätestama seadusega.

Võrdluseks võib tuua kohtudokumentide kättetoimetamise: tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 311¹ lõige 9 näeb sõnaselgelt ette, et kui isik ei ole menetluskohustusi kindlaksmääratud tähtaja jooksul vastu võtnud, piiratakse kuni dokumendi kättetoimetamiseni ajutiselt tema juurdepääsu järgmistele infosüsteemidele ja andmekogudele: 1) e-kinnistusraamat; 2) e-toimik; 3) e-äriregister. See piirang põhineb otseselt seadusel.

Niisiis, kui peetakse vajalikuks, et avalike teenuste kasutamiseks peab inimene esmalt vastu võtma talle saadetud dokumendi, tuleks see selgelt sätestada seaduses.

Maksukorralduse seadus ei sätesta, et MTA e-teenuste kasutamiseks tuleb inimesel talle saadetud dokument avada või vastu võtta. Seega pole MTA-l alust e-teenuste kasutamist selle tingimuse täitmata jätmisel piirata.

Palun andke oma seisukohast teada hiljemalt 18. märtsiks 2026.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Olari Koppel
õiguskantsleri asetäitja-nõunik, õiguskantsleri kantselei direktor
õiguskantsleri ülesannetes

Kristi Lahesoo 693 8409
Kristi.Lahesoo@oiguskantsler.ee

¹ Määruse § 4 lõikes 6 on öeldud üksnes seda, et Maksu- ja Tolliamet ei vastuta e-teenuste keskkonna häiretest või mittetöötamisest tulenevate otseste või kaudsete kahjude või muude tagajärgede eest, kui need on tingitud Maksu- ja Tolliametist mitteolenevatest põhjustest. Sellised põhjused on näiteks elektrikatkestused, häired sideliinides ja loodusõnnetused ning muud ettenägematud sündmused. Määruses pole mainitud ka võimalust, et ligipääs e-teenuste keskkonnale võib olla piiratud, kuna isik on jätnud talle selles keskkonnas saadetud dokumendi vastu võtmata.